

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/341/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412200944
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6412200944.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa Q. Q., bytom F. B., S. XX/XX, proti odporcom : 1/ Okresnému súdu Veľký Krtíš, 2/ Krajskému súdu Banská Bystrica, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom, č. k. 6C/5/2012 - 44 zo dňa 21. 06. 2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd vyslovil, že navrhovateľ nespĺňa predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov. V poradí druhým výrokom svojho rozhodnutia neodkázal navrhovateľa na Centrum právnej pomoci za účelom rozhodnutia o žiadosti navrhovateľa o ustanovenie advokáta.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z podania navrhovateľa mu je zrejmé, že sa jedná o súdne konanie vo veci náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, teda, o konanie, ktoré je v zmysle § 4 ods. 1 písm. k) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, od platenia súdnych poplatkov oslobodené (tzv. vecné oslobodenie konania). Súd i napriek tomu musel v zmysle § 30 O. s. p. skúmať, či navrhovateľ spĺňa predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov. Po preskúmaní majetkových, zárobkových a osobných pomerov navrhovateľa dospel k záveru, že tieto odôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, avšak v danej veci ide zo strany navrhovateľa o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Vychádzal jednak z toho, navrhovateľ len oznámil súdu, že na Ministerstvo spravodlivosti SR bola doručená jeho žiadosť na predbežné prerokovanie jeho nároku, ktoré tvrdenie však ničím nepodložil a tiež nepredložil súdu rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti SR o tom, či bol do 6- tich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti uspokojený jeho nárok na náhradu škody, alebo jeho časť. Pokiaľ by teda jeho nárok nebol uspokojený, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde, avšak pasívne legitimovaným potom bude na strane odporcu Ministerstvo spravodlivosti SR. Navrhovateľ tak nesprávne označil účastníkov konania na strane odporcu, pretože navrhovateľom označení odporcovia nie sú pasívne legitimovaní v konaní o náhradu škody, a teda navrhovateľ v tomto konaní nemôže byť úspešný. Aj vzhľadom na uvedené právne skutočnosti a právne predpisy ide u navrhovateľa o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Na základe týchto právnych záverov potom okresný súd vyhodnotil, že navrhovateľ nespĺňa predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov. V dôsledku toho nebola naplnená ani podmienka predpokladaná § 30 O. s. p., pretože ak má byť účastník odkázaný na Centrum právnej pomoci za účelom ustanovenia mu zástupcu, musia byť kumulatívne splnené predpoklady, a to nielen žiadosť účastníka o ustanovenie advokáta, ale účastník konania musí spĺňať i predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov. Keďže navrhovateľ nespĺňa predpoklady pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, neodkázal okresný súd navrhovateľa na Centrum právnej pomoci za účelom rozhodnutia o jeho žiadosti o ustanovenie advokáta.

Proti uzneseniu okresného súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že rozhodnutím okresného súdu boli porušené jeho práva, ktoré sú mu dané Ústavným zákonom č. 23/1991 Zb., „a to v § 1, § 3, prvá hlava všeobecné ustanovenia čl. 3 ods. 3, čl. 10, ďalej porušenie - piata hlava práva na súdnu ochranu, čl. 36 ods. 1, 2, 3, čl. 37 ods. 2, porušenie Ústavy SR čl. 12 ods. 1, 2, čl. 13 ods. 1 a 4, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 1, 2, 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2“. Zdôraznil, že nemá právnické vzdelanie, ktorá skutočnosť odôvodňuje jeho nárok na kvalifikovaného právneho zástupcu z radov advokátov.

Na základe výzvy okresného súdu vo forme uznesenia č. k. 6C/5/2012-50 zo dňa 10. 09. 2012 bol navrhovateľ vyzvaný, aby doplnil svoje podanie (odvolanie) a odstránil jeho vady. V zmysle tejto výzvy navrhovateľ doplnil, že v danej veci ide o komplikovaný spor, a preto nesúhlasí s rozhodnutím okresného súdu, ktorým mu nebola daná možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci za účelom rozhodnutia o jeho žiadosti o ustanovenie advokáta.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), odvolanie prejednal v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 1, 2 O. s. p.) a napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p..

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu je vecne správne. Odvolací súd sa v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 219 ods. 2 O. s. p. v celom rozsahu stotožňuje s jeho odôvodnením, ktoré je stručné, ale je jasné, zrozumiteľné a presvedčivé, a teda spĺňa zákonné podmienky odôvodnenia uvedené v ust. § 157 ods. 2 O. s. p., v spojení s ust. § 167 ods. 2 O. s. p.. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva nasledovné :

Aj vtedy, ak by pomery účastníka konania inak odôvodňovali oslobodenie od súdneho poplatku, súd musí rozhodnúť, že nespĺňa predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, ak u neho ide o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Kedy tomu tak je, nie je možné všeobecne definovať a posúdenie je závislé na konkrétnych okolnostiach, napr. za zrejme bezúspešné uplatňovanie práva je možné považovať uplatnenie prekludovanej pohľadávky, alebo uplatnenie práva z právneho úkonu, pri ktorom nebola dodržaná písomná forma, ktorej nedodržanie sankcionuje neplatnosťou. Určitým pomocným hľadiskom pre posudzovanie zrejmej bezúspešnosti uplatňovaného práva môže byť ust. § 8 zák. č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, podľa ktorého pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremiňovalo, a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu. Zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva sa môže týkať štádia konania aj pri skúmaní jeho podmienok alebo hodnotenia pravdivosti tvrdení účastníkov alebo hodnotenia správnosti. Inými slovami, môže sa týkať nedostatku procesných podmienok, skutkových podmienok alebo právneho posúdenia veci, ak z tvrdení uvedených v návrhu nemožno vyvodiť existenciu uplatňovaného nároku. Ide oň aj vtedy, ak už z obsahu podania (bez toho, aby bolo nutné vykonať dokazovanie) je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené (Uznesenie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25 Cdo 2006/2004).

Okresný súd správne poukázal na ust. § 8 O. s. p. a ust. § 4 ods. 1 písm. a), § 15, § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Z vyššie uvedených ustanovení je zrejme, že okresný súd zisťoval, či bol nárok na náhradu škody pred podaním predmetnej žaloby zo dňa 28. 05. 2010 predbežne prerokovaný. Zo strany navrhovateľa došlo len k oznámeniu, že jeho podanie zo dňa 11. 05. 2010 bolo na Ministerstvo spravodlivosti SR doručené. Uvedené tvrdenie ničím nedoložil, nepredložil súdu rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti SR o tom, či bol do 6-tich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti jeho nárok uspokojený. Pokiaľ by aj jeho nárok uspokojený nebol, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde, avšak v zmysle vyššie uvedených ustanovení voči subjektu, ktorým má byť Ministerstvo spravodlivosti SR. Navrhovateľ svojimi tvrdeniami neozrejmil, či k prerokovaniu jeho nároku došlo, resp., či prerokovanie prebieha, pričom bol jasným a určitým spôsobom súdom na uvedenie týchto skutočností vyzvaný, nakoľko ide zákonnú procesnú podmienku konania. Ak by totiž došlo k úspešnému predbežnému

prerokovaní na Ministerstve spravodlivosti SR, nárok navrhovateľa bol uspokojený a nemôže sa ho domáhať na súde. Ak prerokovanie prebieha, návrh je podaný predčasne, teda, navrhovateľ by nebol úspešný. Ak k predbežnému prerokovaní nedošlo, nemôže súd o ňom konať a rozhodnúť, pretože nedostatok prerokovania nároku na náhradu škody príslušným orgánom je odstrániteľným nedostatkom podmienky konania. Ak k prerokovaní došlo, ale bez toho, aby bol nárok navrhovateľa uspokojený, potom navrhovateľ nesprávne označil účastníkov konania na strane odporcu, a je pochybné, či vôbec navrhovateľ je schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu. Odvolací súd preto dospel k záveru, že prvostupňový súd sa v dostatočnom rozsahu riadil ust. § 138 ods. 1 O. s. p. a správne zväzil, že u navrhovateľa ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva.

K námietke navrhovateľa, že uvedeným rozhodnutím došlo k porušeniu jeho práv, zaručených mu Ústavou SR, odvolací súd poznamenáva, že v danom prípade navrhovateľovi nie je bránené v prístupe k súdu. Konanie vedené na základe jeho návrhu je vecne oslobodené od platenia súdnych poplatkov, preto navrhovateľ i napriek tomu, že nespĺňa predpoklady na osobné oslobodenie od súdnych poplatkov, je účastníkom konania, v ktorom súd vec prejedná a o jeho návrhu rozhodne. Okolnosť, že navrhovateľ nespĺňa predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, sa vzťahuje len na obmedzenie jeho práva obrátiť sa na Centrum právnej pomoci za účelom rozhodnutia o žiadosti navrhovateľa o ustanovenie advokáta. Navrhovateľ si môže zvoliť právneho zástupcu, ktorý ho bude v konaní zastupovať, ale riziko predpokladaného neúspechu jeho žaloby, nemôže byť nedôvodne prenášané na štát prostredníctvom Centra právnej pomoci.

V danom prípade u navrhovateľa neboli splnené súčasne všetky podmienky, za ktorých je možné odkázať účastníka konania na Centrum právnej pomoci za účelom rozhodnutia o žiadosti o ustanovenie advokáta, nakoľko u navrhovateľa tak, ako je konštatované vyššie nie sú splnené predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Odvolací súd sa teda stotožnil s právnym záverom okresného súdu vyslovenom v napadnutom uznesení, a preto jeho rozhodnutie potvrdil podľa § 219 ods. 1,2 O. s. p..

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.